

2. Проведення аналітичних досліджень та розробка принципів будівельно-технічних рішень щодо проведення комплексної термомодернізації будинків загальноосвітніх шкіл бюджетного утримання (на прикладі 6 проектів) з обґрунтуванням доцільності для повторного застосування: звіт про НДР. – К.: НДІБВ. – 2013. – № Н-14/296–2012.

3. Ратушняк Г.С. Управління проектами енергозбереження шляхом термореновації будівель: навч. посіб. / Г.С. Ратушняк, О.Г. Ратушняк. – Вінниця: ВНТУ, 2006. – 106 с.

Стаття надійшла 15. 05. 2014 р.

УДК 624.05

Д.В. Дубінін

МЕТОДИКА УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ УПРАВЛІННЯ БУДІВЕЛЬНОГО ПІДПРИЄМСТВА ШЛЯХОМ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

АНОТАЦІЯ

У статті розглядаються основні поняття щодо вдосконалення організаційної структури будівельного підприємства. Подаються класифікації видів будівельних підприємств та організаційних структур будівельного підприємства. Запропоновано заходи щодо вдосконалення організаційної структури будівельного підприємства на прикладі системи інформаційного забезпечення.

Ключові слова: організаційно-правова форма, будівництво, будівельне підприємство, організаційна структура.

АННОТАЦИЯ

Рассмотрены основные понятия по совершенствованию организационной структуры строительного предприятия. Представлены классификации видов строительных предприятий и организационных структур строительного предприятия. Предложены мероприятия по совершенствованию организационной структуры строительного предприятия на примере системы информационного обеспечения.

Ключевые слова: организационно-правовая форма, строительство, строительное предприятие, организационная структура.

ABSTRACT

Method of optimizing organizational structure of construction enterprises by forming information system. The article deals with the basic concepts as regards the improvement of the organizational structure of a construction company.

Classifications of construction companies and organizational structures of a company are submitted. Some measures to improve the organizational structure of a construction company are offered information management system as an example

Keywords: legal form, construction, construction enterprises, organizational structure

Постановка проблеми, її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями. У сучасних умовах розвитку будівельної галузі особливої важливості набувають не тільки якість продукції та терміни будівництва, але й пошук підприємствами резервів підвищення ефективності операційної діяльності, оптимізації ресурсного забезпечення. Своєчасне виявлення таких резервів виступає головною передумовою не тільки збереження конкурентних позицій будівельного підприємства на ринку, але й його виживання в надзвичайно складних, невизначених ринкових умовах. Підвищення ефективності основної діяльності в умовах загострення конкуренції між будівельними підприємствами внаслідок падіння обсягів будівельних робіт в країні, фінансово-економічної кризи, нестачі фінансових ресурсів вимагає від керівництва будівельних підприємств вирішення широкого кола задач щодо оптимізації ресурсного забезпечення, пошуку резервів скорочення витрат, підвищення ефективності управління підприємством, одним із способів якого є формування ефективної організаційної структури.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Враховуючи актуальність завдання з формування ефективної організаційної структури управління для будівельних підприємств і їх об'єднань, цьому питанню в своїх працях приділяли увагу наступні вчені: А.Н. Асаул, С.А. Бушуєв, О.В. Кухленко, С.Т.Сташевський, Г.В. Лагутін, В.И.Торкатюк, О.А. Тугай, В.А. Ушацький, Р.Б. Тянь, В.Г.Федоренко та ін. Огляд їх праць виявив потребу визначення головних принципів побудови організаційних структур будівельних підприємств, методи їх удосконалення та оцінки впливу на ефективність діяльності, впровадження їх у практику будівельних підприємств.

Мета статті. З огляду на важливість вирішення вищезазначених завдань, метою статті є розробка методики удосконалення системи ресурсного забезпечення будівельного підприємства шляхом формування ефективної організаційної структури управління.

Виклад основного матеріалу дослідження. Вивчення практики діяльності українських будівельних підприємств свідчить про велику різноманітність організаційних структур, що розвивалися історичним шляхом від зовсім простих (лінійної, функціональної моделей) до складніших (дивізіональні, матричні, проектні тощо). При цьому в наукових працях існують різні підходи до визначення поняття «організаційна структура підприємства» та шляхів щодо її вдосконалення (табл.1).

Типи організаційних структур будівельних підприємств ускладнювалися по мірі того, як ускладнювалися об'єкти будівництва, схеми організації будівельно-інвестиційного процесу, взаємозв'язки між учасниками будівництва, збільшувалися розміри підприємств. Утім, основними типами організаційних структур у будівництві для малих та середніх будівельних підприємств стали проектна, функціональна, лінійна структури. Кожен з типів названих структур має власні недоліки та переваги, що досить добре описані в науковій та практичній літературі [1, с. 27 – 41].

Основними чинниками, що визначають тип та складність організаційної структури будівельного підприємства, є:

- масштаб (малі, середні, великі підприємства, будівельні об'єднання (холдинги, СРО тощо) та обсяг будівельних робіт (при цьому слід враховувати, що діяльність будівельних підприємств характеризується великою тривалістю, неритмічністю та нерівномірністю операційного та фінансового циклів);

Таблиця 1

Визначення поняття «організаційна структура будівельного підприємства»

(за матеріалами праць [1; 2; 3; 7])

Автор	Визначення
Асаул А.Н., Асаул Н.А., А.В. Симеонов	«...определенная упорядоченность задач, ролей, полномочий и ответственности создает условия для осуществления предприятием своей деятельности и достижения установленных целей. [1, с. 32]
Боровик Ю. Т.	«...система розподілених і закріплених деяким чином задач управління, функцій прийняття рішень, прав і повноважень між ланцюгами управляючого органу, спрямовану на досягнення цілей, які стоять перед організацією.» [1, с. 7]
Магомедова Т.В.	«...форма управленческой деятельности, в рамках которой происходит установление четких взаимосвязей (отношений) между группами работников (подразделениями) и внутри них, направленных на достижение целей предприятия» [3, с.16]
Кизим М.О., Забродський В.А., Зінченко В.А.	«одне із ключових понять менеджменту, тісно пов'язане із метою, функціями, процесом управління, роботою менеджерів і розподілом між ними повноважень»
Шевченко О.С.	«...впорядкована сукупність стійко взаємозалежних елементів, що забезпечують функціонування й розвиток організації як єдиного цілого», «...форма поділу й кооперації управлінської діяльності, у рамках якої здійснюється процес управління по відповідних функціях, спрямованих на вирішення поставлених задач і досягнення намічених цілей, представляється у вигляді оптимального розподілу функціональних обов'язків, прав і відповідальності, порядку й форм взаємодії між вхідними до її складу органами управління й працюючими в них людьми.» [7]

- розміри та напрями діяльності підприємства (чим більший розмір і більше напрямів діяльності, тим складнішою є організаційна структура підприємства);
- характер, складність та рівень уніфікації будівельної продукції (враховуються такі чинники як: типи архітектурно-конструктивних рішень, технологія та організація будівельного процесу, територіальне розміщення об'єкту, інфраструктура регіону, де проходить будівництво тощо);
- стадія виконання проекту (проектування, підготовки будівництва, будівництво) та роль підприємства в інвестиційно-будівельному процесі (інвестор, замовник, забудовник, проектувальник, генеральний підрядник, субпідрядник), виконуваних завдань, рівня спеціалізації;
- місця виконання будівельних робіт знаходяться на значній відстані одне від одного, ступеня розвитку інфраструктури регіону, територіальної розосередженості функціональних підрозділів, чисельності працюючих, комунікацій між ними;
- високий рівень невизначеності під час планування діяльності, нерівномірність розподілу фінансових, матеріально-технічних потоків;
- структура ресурсного забезпечення підприємства (доступність та вартість матеріально-технічних, людських, інформаційних, природних ресурсів), та її зміни залежно від зовнішніх та внутрішніх чинників.

Ці чинники не є статичними, а змінюються з часом під впливом внутрішнього та зовнішнього середовищ підприємства, тому організаційна структура управління повинна мати запас гнучкості, мати можливості адаптуватися під ці зміни за рахунок підвищення ролі аналітичної складової, що базується на гнучкій системі інформаційного забезпечення.

Під час удосконалення системи інформаційного забезпечення будівельного підприємства потрібно вирішити, який з двох підходів щодо впливу на організаційну структуру буде застосовуватися. Перший підхід, простіший з точки зору впровадження, ґрунтується на адаптації інформаційної системи до вже існуючої структури, другий – на зміні організаційної структури, розробці нових організаційних зв'язків, на нових системах розподілу управлінської інформації та інформації функціонального призначення (полегшення доступу до проектної та кошторисної документації, календарного планування, обліку, постачання матеріально-технічних, розподілу трудових ресурсів тощо), заразом з упровадженням інформаційної системи. У цьому випадку організаційна структура будівельного підприємства змінюється суттєво.

Удосконалення організаційної структури шляхом покращення системи інформаційного забезпечення може відбуватися в наступній послідовності (рис. 1).

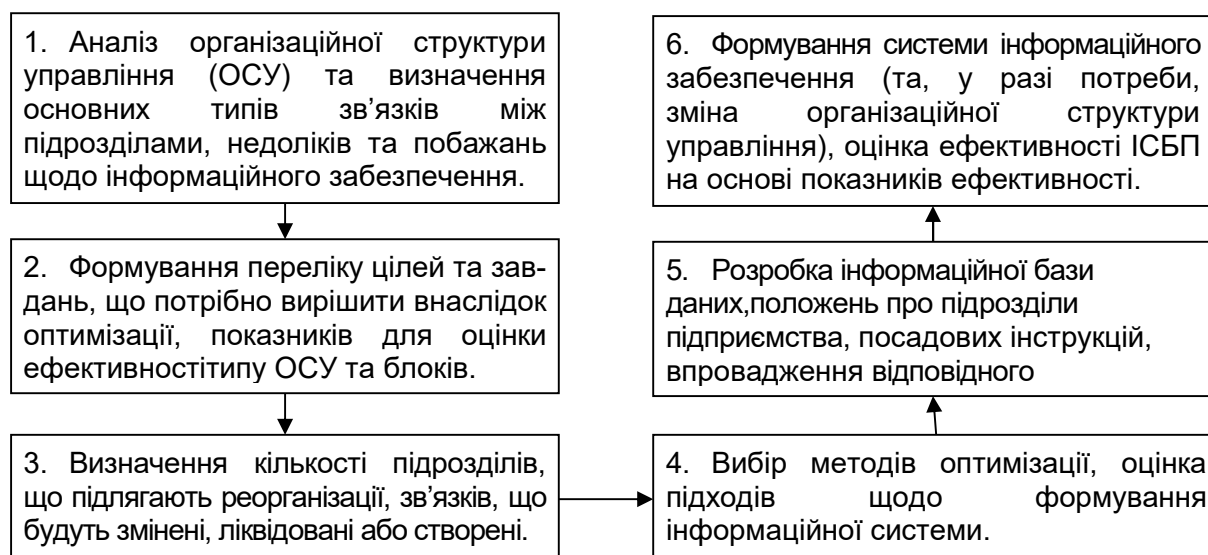

Рис.1. Методика удосконалення організаційної структури будівельного підприємства (фрагмент)

Висновки і перспективи подальших досліджень. Застосування зазначеної методики дозволить покращити зв'язки між функціональними одиницями організаційної структури та, зрештою, підвищити ефективність діяльності будівельного підприємства. Перспективами подальших досліджень можуть стати методи вдосконалення системи управління ресурсами будівельного підприємства на основі удосконалення інформаційно-аналітичної технології, визначення основних принципів її роботи в умовах обмеженості ресурсів.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Асаул А.Н. Формирование и оценка организационных структур управления в компаниях инвестиционно-строительного комплекса/ А.Н.Асаул, Н.А. Асаул, А.В. Симеонов. – СПб.: ГАСУ. – 2009. – 258 с.
2. Боровик Ю. Т. Формування організаційних структур будівельних фірм у відповідності до умов ринку: автореф. дис. ...канд. економ. наук: 08.06.01. / Ю. Т. Боровик; – Українська державна академія залізничного транспорту. – Х., 2006 – 22 с.
3. Магомедова Т.В. Организационно-экономические основы формирования эффективной структуры управления строительным предприятием: автореф. дис. ... канд. эконом. наук: 08.00.05./Т.В. Магомедова. – Махачкала, 2004 г. – 20 с.
4. Ушацький С.А. Організація будівництва: підручник /С.А. Ушацький, Ю.П. Шейко, Г.М. Тригер. – К., 2007. – 521 с.

5. Бондарчук Л.В. Удосконалення організаційної структури підприємства в системі ефективного менеджменту персоналу / Л.В. Бондарчук–Х.: ХГУ, 2008. – 4 с.

6. Кизим М.О. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: монографія / М.О. Кизим [та ін.]. – Х.: ІНЖЕК, 2003. – 144 с.

7. Шевченко О.С. Вдосконалення організаційної структури сучасного підприємства [Електрон. ресурс] /Шевченко О.С. // Вестник НТУ "ХПИ": Технічний прогрес та ефективність виробництва – зб. наук. праць. – №56 – Х., 2010. – Режим доступу:<http://www.kpi.kharkov.ua/archive/>

Стаття надійшла 17. 09. 2014 р.

УДК 693.6

І. М. Уманець

ДОСЛІДЖЕННЯ ТРИВАЛОСТІ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ ПЕРЕРВИ МІЖ НАНЕСЕННЯМ ШАРІВ РЕСТАВРАЦІЙНОЇ ШТУКАТУРКИ

АНОТАЦІЯ

У статті розглядається дослідження тривалості технологічної перерви між нанесенням шарів реставраційної штукатурки для прийняття технологічних рішень з її влаштування.

Ключові слова: технологічна перерва, реставраційна штукатурка

АННОТАЦИЯ

В статье рассматриваются исследования длительность технологического перерыва между нанесением слоев реставрационной штукатурки для принятия технологических решений относительно ее нанесения.

Ключевые слова: технологический перерыв, реставрационная штукатурка.

ABSTRACT

Investigations of the research of a technological break between coats of plaster restoration to adopt technological solutions with its devices.

Keywords: technological break, restoration plasterer.

Постановка проблеми. Процес улаштування реставраційних штукатурок супроводжується відсутністю чіткої нормативної бази, технологічного обладнання для визначення показників якості в лабораторних